

הרואה פרק תשיעי ברכות

נו.

תורה אור השלם

1. שורך טבוח לעיניו ולא תאכל ממנו חמור גזול מלפניו ולא ישוב לך אצרך ונתות לאיביו ואין לך מושע: דברים כח לא 2. בנינים ונתות תולידו ולא יהיו לך בני ילכו בשבט: דברים כח מא 3. בנין ובנין נתנים לעם אחר ונעיק ראות וכלות אליהם כל היום ואין לאל דבר: דברים כח לב 4. לך אבל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב וייןך פי כבד רצח האלהים את מעשיך: קהלת ט ז 5. זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף פי יחלקנו דברים כח פ 6. זיתים יהיו לך בכל גבולך ושמן לא תסוף פי ישל זיתך: דברים כח מ 7. וראו כל עמי הארץ פי שם ז נקרא עליך וקראו דברים כח י

עומד עליו צלמורא להשמיע צקול רס לרצים כקול חמור הנוער: וי' דפטור חמור גהיט מהפליך. צפרשת והיה כי יציאך וכל פטר חמר מפדה צשהי והוא חסר וי' וצתפילין של רבא כתבו הכותב מלא וזמ' צ מתקו והיינו גהיט מתקו: דשא צרייסא. דלת חילון צצבית: אספק מפס. השומרת את הצבית:

כני. שנייס הפנימיות שקורין משילרר'': תרטי נשי מגרשא. שאשטו של אדם קרויה יונה דכתיב יונתני מתמטי: סרין קולפי בלעט. מכת מקל עב צראשו כראשי לפמות: בלא מלרים. נחלה בלא מלרים כלומר קרקעות רחצים ורצים: וספין אנקיס. כסוי עפר הפורת ממשולת החומה: וסר מוקרי. נשר מוחו: אודרא מצי סדיא. המוכין יולאין מן הכר שבמלרשטו: פללא מלרשא. הלל שאנו קורין צפסמ. לפי שיש הלל אחר הקרוי הלל הגדול קורין לזה הלל המלרי: ניסי מטרשחי כל שעי' נסיס נקרא ניסן שעל כל צרה הצאה לישראל אומרים אותו על גאלות: סוס קא אזול. צר הדיא צהדיה לרצא: צארצא. צספניה: אמר צהדי גברא דמטרשחי ליה ניסא למה לי. שמא כאן יארע לו הנס שמתצב עספניה והוא ינלל: צדיך קיימא. כך הוא מלוי הפטרון אס לטונה אס לרעה והפסת לי לרעה: אשמו של רצא צת רב חסדא היתה: טורוינא דמלכא. שומר אזלר המלך: נפל סללא. מולע: שיראי

- רבינו הגנאל
- א"ל הואי אשיתא דנפל. פי כחל. א"ל הואי אפדנא דאבוי דנפל. פי אפדנא חצר. ונפל מנקריה פי מוח שבקרקד. א"ל אודרא מבי סדיא נפק. פי הנוצה היוצא מן הכסת. גמירי דקללת חכם אפי' בהנם היא באה. פי מתקיימת.

קיסר. מלך רומי והיה לו תגר עם פרסיים: מאי הוינא. מאי ארצה בלילה חלום: משהי לך פרסאי. עושים כך עבודת המלך. כמו לא חמרר דחד מנהון שחרית (מרגו צמדנר טו). ולשון חכמים (ספרי פי דברים) הדבך לשחור וישמחו לך: ושבו לך. יללונך צצבית: וטחיני צ קשייסא. יכופו אורך לטחון גרעיני תמרים: ט צבור פי. מלך פרס: פסיד עסקך. מתקלקל פרקמטיא שך: ולא אהני לך למיכל. מתוך לערך לא יעטם לך שום מאכל: מרווח עסקך. ומתוך שמחתך לא תתאוה לאכול שמהיט לצבע צשמחתך: והיא. אשך: לפוחי פחדך. להפיג דלוגתך: מרישוא. זרע רב תוציא השדה: צדיינא דמלכא. אזלר שחכשיטי המלך שם יצבר על ידי גנבים ויעלילו עליך לומר שאתה גנבתם: קל וחומר מינך. אס רצא נחמד כל שכן שיחשדונו וחו ויראו ממך: חסא. חזרת: עיף עסקך. כול צריוח כחזרת סהיא רחצה וכפולה: מירי עסקך. שנאו לכל ומר יהיה הסמורה שך: הצייסא. הס היו משתכרים ציין: חלי עסקך. מתוך כלומר שמתן סחורתך צוול: דקדחי. גדלה: עשיק עסקך. צוקר תמכרנו כמו עשיק לגבן (צ"מ ד' (3). לרצא א"ל קאוי עסקך. לשון קאוי הכל ישנאו: מהצעי עסקך. יתצקש עסקך ויחזרו אחריו לקנות: דקאי אאיסדן. מלרשטו. כדמתרגמינן מלרשטווי אסדווי (בלשית כח): מלכא הויט. ראש ישיצה הדורש לרשות והמתורגמן

- א) חנינא, ב) דברים כח. קדוש מה: א) יצמות סג: ושם אהב רב מן בר רבא אמר רב, ד) ונבט סו: ה) גמי היבנ צע"ו מת. צפשי"א וכו' שם ד"ה הכי, ו) נסור לחומת צבוי כך פשיטי צי"ק ג ד"ה לאשין וכו' ע"ש וצבור פי כחל, ו) גמי הערך אודרא פי' מלא, ח) ולעיל הנה, ט) מכות יא, ו) סהדרין לו, ז) גמי הערך טוויא פי' שומר המעילס, ו) ד"ה שבור לפני ד"ה שבו, ח) שמונת יג, ו) שגו השירים ה,

הגהות הב"ח

- א) וקויט פסוקא לפסוח: ב) שם ותפשי ליה רבא דחיל כולי עלמא ואמרי רבא איתפסי און לא כל שכן אמרי ליה: א) שם נהיט מפלין עיין רבא ראשבה וא"ו דפטור חמור גהיט תפלה לטוף אול: ד) רש"י ד"ה שבור מלכא מן פרס:

גליון הש"ס

גמי א"ל אשך שבבא. פי לקמן דף ס"ב ע"א מוס' ד"ה רבא:

לעוי רש"י

משילרר'י מנישילרר'יש. שנייסי טוחות.

מוסף רש"י

את אמרת לקריבך. לתם כמו קטנה לקטנה, ואשמו אמרה שמהנה לקטנה (קדושין מה). בבירא. צבור (שבת סו). כבי. מקום מושב השנים וזלתי'ס (ע"ז כח). ע"י חות' שם. אשיתא. חמה (ב"ב ג).

אחריתי^א דאמר רבא אמר ר' ירמיה בר אבא אמר רב מאי דכתיב בנך ובנותיך נתונים לעם אחר זו אשת האב אקרין בחלמין^ד לך אכול בשמחה לחמך לאבוי אמר ליה מרווח עסקך ואכלת ושתי וקרית^ה לפכוחי פחדך אקרין^ה זרע רב תוציא השדה לאבוי א"ל מרישיה לרבא א"ל מסיפיה אקרין^ה זיתים יהיו לך בכל גבולך וגו' לאבוי א"ל מרישיה לרבא א"ל מסיפיה אקרין^ה זוראו כל עמי הארץ וגו' לאבוי א"ל נפק לך שמא דריש מתיבתא הוית אימתך נפלת בעלמא לרבא אמר ליה בדיינא דמלכא אתבר ומתפסת בגנבי ודייני כולי עלמא קל וחומר מינך למחר אתבר בדיינא דמלכא ואתו^ו ותפשי ליה לרבא. אמרי ליה חזן חסא על פום דני לאבוי א"ל עיף עסקך כחסא לרבא א"ל מירי עסקך כי חסא אמרי ליה חזן בשרא על פום דני לאבוי אמר ליה בסיס חמרך ואתו כולי עלמא למזבן בשרא וחמרא מינך לרבא אמר ליה תקיף חמרך ואתו כולי עלמא למזבן בשרא למיכל ביה אמרי ליה חזן חביתא דתלי בדיקלא לאבוי אמר ליה מדלי עסקך כדיקלא לרבא אמר ליה חלי עסקך כתמרי אמרי ליה חזן רומנא דקדחי אפום דני לאבוי אמר ליה עשיק עסקך כרומנא לרבא אמר ליה קאוי עסקך כרומנא אמרי ליה חזן חביתא דנפל לבריא לאבוי א"ל מתבעי עסקך^ז כדאמר נפל פתא בבירא ולא אשתכח לרבא א"ל פסיד עסקך ושדי ליה לבריא אמרי ליה חזינן בר חמרא דקאי אאיסדן ונוער לאבוי אמר ליה מלכא הוית וקאי אמורא עלך לרבא א"ל פטר חמור^ח גהיט מתפילך א"ל לדידי חזי לי ואיתיה אמר ליה וא"ו דפטור חמור ודאי גהיט מתפילך לסוף אזל רבא לחודיה לגביה אמר ליה חזאי דשא ברייתא דנפל אמר ליה אשך שכבא אמר ליה חזאי^ט ככי ושני דנתור א"ל בנך ובנתך שכבן אמר ליה חזאי תרתי יוני דפרחן א"ל תרי נשי מגרשת אמר ליה חזאי תרי גרגלידי דלפתא אמר ליה תרין קולפי בלעת אזל רבא ההוא יומא ויתב בי מדרשא כוליה יומא אשכח הנהו תרי סגי נהורי דהוו קמנצו בהדי הדדי אזל רבא לפרוקיניהו ומחוהו לרבא תרי דלו למחוייה אחריתי אמר מסתי תרין חזאי לסוף אתא רבא ויהיב ליה אנרא א"ל חזאי אשיתא דנפל א"ל נכסים בלא מצרים קנית א"ל חזאי אפדנא דאבוי דנפל וכסיין אבקיה א"ל אבוי שכיב ומתיבתיה אתיא לגבך א"ל חזאי אפדנא דידי דנפיל ואתו כולי עלמא שקיל לבינתא לבינתא א"ל שמעתתך מברין בעלמא א"ל חזאי דאבקע ריש ונתר מוקרי א"ל אודרא מבי סדיא נפיק א"ל אקרין הללא מצראה בחלמא א"ל ניסא מתרחשי לך הוה קא אזיל בהדיה בארבא אמר בהדי גברא דמתרחיש ליה ניסא למה לי בהדי דקא סליק נפל סיפרא מיניה אשכחיה רבא וחזא דהוה כתיב ביה^י כל החלומות הולכין אחר הפה אמר רשע בדיך קיימא וצערתך כולי האי כולהו מחילנא לך בר מברתיה דרב חסדא יחא רעוא דלמסר ההוא גברא לידי דמלכותא דלא מרחמו עליה אמר מאי אעביד גמירי^י דקללת חכם אפילו בחנם היא כתיב וכו' רבא דבדינא קא לייט אמר איקום ואגלי^י דאמר מר גלות מכפרת עון קם גלי לבי רומאי אזל יתיב אפתחא דריש^י טורוינא דמלכא ריש טורוינא חזא חלמא א"ל חזאי חלמא דעייל חכם באצבעתי א"ל הב לי זוזא ולא יהב ליה לא א"ל ולא מידי א"ל חזאי דנפל תכלא בתרתין אצבעתי א"ל הב לי זוזא ולא יהב ליה ולא א"ל חזאי דנפל תכלא בכולה ידא א"ל נפל תכלא בכולהו שיראי שמועי כי מלכא ואתיה לריש טורוינא קא קטלי ליה א"ל אנא אמאי אייתו להאי דהוה ידע ולא אמר אייתוהו לבר הדיא אמרי ליה אמטו זוזא דיך דחבו שיראי